

בשלה - ס"ו ע"א

וַיִּחַלֵּשׁ יְהוֹשֻׁעַ, דְּתִבְרַח חֵילָא דְלַהוֹן מְלַעֲיָלָא. וַיִּבְּן מֹשֶׁה מִזְבֵּחַ וַיִּקְרָא שְׁמוֹ יְיָ נָסִי. (שמות יז) וַיִּבְּן מֹשֶׁה מִזְבֵּחַ, לְקַבֵּל הֵהוּא דְלַעֲיָלָא. וַיִּקְרָא שְׁמוֹ הֵהוּא מֹשֶׁה (ג"א דִּהְיָהּ מִזְבֵּחַ) יְיָ נָסִי. מָאֵי יְיָ נָסִי. בְּגִין דְּאַנְקִים נִקְמְתָא דִּהְיָהּ רְשִׁימָא (ד' ט"ו ע"ב) קְדִישָׁא דִּישְׂרָאֵל, וּמַהֵהוּא זְמַנָּא אֲתִקְרִי, חֶרֶב נֹקְמַת נָקַם בְּרִית.

יהושע, ששבר את כחם מלמעלה. ויבן משה מזבח ויקרא שמו ה' נסי. ויבן משה מזבח - פנגד אותו שלמעלה. ויקרא שמו - אותו משה (אותו מזבח) - ה' נסי. מה זה ה' נסי? משום שנקם את נקמת אותו רשם הקדוש של ישראל. ומאותו הזמן נקרא חרב נקמת נקם ברית.

רַבִּי יוֹסִי אָמַר, וַיִּבְּן מֹשֶׁה מִזְבֵּחַ, מִזְבֵּחַ לְכַפֵּרָא עֲלֵיהּ. וַיִּקְרָא שְׁמוֹ. שְׁמוֹ דְּמָאן. אָמַר רַבִּי חֲזִיא שְׁמִיה דְּמִדְּבַחָא הֵהוּא. יְיָ נָסִי: כְּמַה דְּאַתָּא אָמַר, וְשֵׁם נִסְהוּ. וְכֹלָא מְלָה חַד, עַל דְּאַתְּפָרְעוּ יִשְׂרָאֵל, וְאַתְּגַלְיָא הֵהוּא אֶת קַיִימָא, רְשִׁימָא קְדִישָׁא. מִכָּאן אֹלִיפְנָא, דְּכִיּוֹן דְּאַתְּגַזֵּר בְּרִיה דְּבַר נָשׁ, וְאַתְּגַלְיָא בֵּיה אֶת רְשִׁימָא קְדִישָׁא קַיִימָא, הֵהוּא אִקְרִי מִזְבֵּחַ לְכַפֵּרָא עֲלֵיהּ. וּמַה שְׁמִיה. יְיָ נָסִי.

רבי יוסי אמר, ויבן משה מזבח, מזבח לכפר עליהם. ויקרא שמו, של מי? אמר רבי חזיא, שמו של אותו מזבח. ה' נסי, כמו שנאמר ושם נסהו. והכל דבר אחד, על שישאל נפרעו והתגלה אותו אות ברית הרשם הקדוש. מכאן למדנו, שכיין שנמול בנו של אדם והתגלה בו הרשם הקדוש של הברית, הוא נקרא מזבח לכפר עליו, ומה שמו? ה' נסי.

בְּגוֹזְנָא דָּא יַעֲקֹב, בְּנֵה מִדְּבַחָא, דְּכַתִּיב, (בראשית לג) וַיִּצַּב שָׁם מִזְבֵּחַ וַיִּקְרָא לוֹ אֵל אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל. לְמָאן. לְהֵהוּא אֲתֵר דְּאַקְרִי מִזְבֵּחַ. וּמָאן שְׁמִיה. אֵל אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל.

במו זה יעקב בנה מזבח, שכתוב (בראשית לג) ויצב שם מזבח ויקרא לו אל אלהי ישראל. למי? לאותו מקום שנקרא מזבח. ומה שמו? אל אלהי ישראל.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, מָאֵי דְכַתִּיב, (שמות כד) וַיִּרְאוּ אֶת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וּגו'. וְכִי מָאן יְכִיל לְמַחְמִי לִיה לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְהָא כְתִיב (שמות לג) כִּי לֹא יִרְאֵנִי הָאָדָם וְחִי. וְהִכָּא אָמַר וַיִּרְאוּ אֱלֹא דְאַתְּגַלְיָא קִשְׁת עֲלֵיהּ בְּגוֹוִינָן נְהִירִין, וְהִכִּי תַנִּינָן, כֹּל מָאן דְּאַסְתַּפַּל בְּקִשְׁת, כְּמָאן דְּמִסְתַּפַּל בְּשַׁכִּינָה, וְלֹאֲסְתַּפַּל בְּשַׁכִּינְתָא אָסִיר.

אמר רבי יוסי, מה שכתוב (שמות כד) ויראו את אלהי ישראל וגו', וכי מי יכול לראות את הקדוש ברוך הוא, והרי כתוב (שם לג) כי לא יראני האדם וחי, וכאן אמר ויראו? אלא שהתגלית עליהם הקשת בגונים מאירים. וכך שנינו, כל מי שמסתפל בקשת, כמי שמסתפל בשכינה, ואסור להסתפל בשכינה.

וְעַרְ דָּא, אָסִיר לִיה לְאַיִנִּישׁ, לְאַסְתַּפַּלָּא בְּאַצְבְּעֵיהּ דְּכַהֲנִי, בְּשַׁעֲתָא דְּפָרְסִי יְדֵיהּ. אָסִיר לְאַסְתַּפַּלָּא בְּקִשְׁת. מָאן קִשְׁת. אָמַר רַבִּי אַבָּא, בְּקִשְׁת סְתָם אָמַר לִיה מָאֵי בְּקִשְׁת סְתָם אָמַר לִיה בְּקִשְׁת דְּלַעֲיָלָא, וּבְקִשְׁת דְּלַתְתָּא.

וער זה אסור לאדם להסתפל באצבעות הכהנים בשעה שפורשים ידיהם. אסור להסתפל בקשת. איזו קשת? אמר רבי אבא, בקשת סתם. אמר לו, מה זה בקשת סתם? אמר לו, בקשת שלמעלה, ובקשת שלמטה.